

A zsigrai Szentlélek-templom

2009 május 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [1](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Szepes kisebb terület? történelmi vármegyéink egyike, jobbára ma is erdővel borított hegyvidék. A Magas-Tátra tövében rövid a nyár, az irtásföldek a zord éghajlat miatt alig teremnek kenyeret. Mégis huszonnégy középkori eredetű város – kettő közülük szabad királyi városi rangú – és több mint száz plébániai falu található erre felé; a települések legtöbbször ma is hat–nyolc évszázados templomok állnak. Az észak–déli kereskedőutak és a szorgalmas szepesi szászok német kapcsolatai révén a XIV–XVI. század példátlan gazdasági-kulturális virágzást hozott e regényes tájnak. A román kori templomokat csúcsíves stílusban építették át, majd a reneszánsz kor ízlése szerint renoválták, díszítették. Falképekben, fából faragott, festett szárnyas oltárokból, gótikus bronz keresztelmedencékben, öreg harangokban, több száz éves asztalos- és kovácsremekben gyönyörködhetünk a mellékutak rejtőzködő falvaiban, Krúdy szunnyadó kisvárosaiban.

A hatalmas Szepes-vártól kissé délre, a Drevenik-hegy tövében fekszik a ma ezerszáz lakosú Zsigrá. A község nevét 1245-ben Sygra alakban írták, régi német formájában is Schigra – így írja az innen eredő Sigray-család is –; hibás tehát a gyakran olvasható Zsegra változat, amely a szlovák Zehrából ered. Az 1337. évi pápai tizedjegyzékben szerepel a Villa de Sancto Spiritu a zsigrai plébánia patrocíniumát is megjelöli.

A Szentlélek oltalmába ajánlott kis egyház ekkor már másfél évszázada megvolt. A magas domb tetején álló, kőfallal kerített épület tornyának egymás fölötti ikerablakai még a XII. század végét idézik: a közeli Szepeskáptalan hegyén emelték első templomukat a II. Géza király (1142–62) által betelepített szászok. Prépostságuk alapításának évében, 1198-ban már bizonyára munkálkodtak a zsigrai plébánián is. A tatárjárás végigperzselte az addig megépült Szepességet, IV. Béla (1235–70) ezután hívott be nagyobb számban német telepeseket a határvidékre. Az egyhajós zsigrai templomot 1243-ban építette újjá Sigray János comes (szepesi gróf). Alig száz év múltán kora gótikus formában alakították át: a korábbi síkmennyezet helyébe magas boltozatot emeltek, ám hogy a boltív oldalfalakra háruló nyomását enyhítsék, egy pillért állítottak a hajó közepére. Így alakult ki a környékbeli templomokra jellemző kéthajós térszerkezet. A nyolcszögletű kőoszlopon ott látható a Sigray-család szarvasos címere. A csúcsíves boltozat gyámköveit faragott emberarcok és különös mértani alakzatok díszítik. A keletelt, egyenes záródású szentélyt keresztboltozat fedi, amelynek bordái szintén faragott zárókőben találkoznak. E korból való az északi oldal sekrestyéje is.

A zsigrai templom falfestményeit 1872-ben fedezték fel. A korábbiak – köztük a Szent László király legendáját ábrázoló ciklus – még az 1200-as évek végéről származnak, a szentély falán látható kálváriatorozat és a diadalív béli prófétaarcképei XIV. századi alkotások. A külső déli falban két kőhorog vonja magára a figyelmet, ezekhez a nagy egyházi ünnepeken – mint a pünkösdi búcsún – a templomkertben egybegyűlt híveket az esztől védő féltető rögzítették.

A kis faluból elszármazott Sigray-família furcsa történelmi szereplőket adott az országnak. Sigray Jakab gróft a Martinovics-féle összeesküvésben ítélték fvesztésre 1795-ben, gróf Sigray Antal 1919–20-ban Nyugat-Dunántúl kormánybiztosa volt, híres legitimista politikusként a királypuccs egyik szervezője. A család nyolcszáz éves szepességi temploma ma az UNESCO világörökségének része.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
